

Волинський національний університет
імені Лесі Українки

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Всеукраїнське науково-педагогічне
підвищення кваліфікації

**ТРЕТІЙ РІВЕНЬ ОСВІТИ В УКРАЇНІ:
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ НАУКОВИХ
ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ
У СУЧАСНИХ УМОВАХ ВІЙНИ**

27 червня – 7 серпня 2022 року

Видавничий дім
«Гельветика»
2022

УДК 378«364»(477)(063)
Т66

Члени організаційного комітету:

Ярош Ярослав Богданович – доктор політичних наук, доцент, декан факультету історії, політології та національної безпеки Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Балабуха Наталія Вікторівна – начальник навчально-методичного відділу забезпечення якості вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Долинна Олена Миколаївна – завідувач відділу аспірантури та докторантури Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;

Філіпович Мирослава Богданівна – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України та археології Волинського національного університету імені Лесі Українки, вчений секретар спеціалізованої вченої ради, голова Волинського обласного відділення Центру українсько-європейського наукового співробітництва;

Ковсник Лариса Олексіївна – кандидат соціологічних наук, доцент кафедри історії та політичної теорії, завідувач відділу аспірантури і докторантури Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»;

Новодранова Наталія Олександрівна – тренер, провідний інженер-програміст інформаційно-комп'ютерного комплексу Національного технічного університету «Дніпровська політехніка».

Третій рівень освіти в Україні: особливості підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів у сучасних умовах війни : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 27 червня – 7 серпня 2022. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. – 516 с.

ISBN 978-617-554-032-9

У збірнику представлено матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації «Третій рівень освіти в Україні: особливості підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів у сучасних умовах війни» (27 червня – 7 серпня 2022 року).

УДК 378«364»(477)(063)

© Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022

© Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, 2022

© Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», 2022

ISBN 978-617-554-032-9

Особливості використання проектної технології у освітньому процесі закладів вищої освіти	
Кузьменко Н.М.	204
Modern higher medical education in Ukraine: recommendations for the implementation of American innovation activity experience	
Kulichenko A.K.	207
Англійська мова у структурі підготовки здобувача третього рівня вищої освіти	
Купчик Л.Є.	209
Проблема витоку українських здобувачів третього освітньо-наукового рівня за кордон в умовах воєнної агресії росії	
Куриляк В.В.	211
Культура мовлення як ознака професіоналізму	
Лавренюк В.В.	214
Сучасний стан та перспективи підготовки науково-педагогічних кадрів в предметній області проектного менеджменту	
Лапкіна І.О.	217
Діяльність аспірантури і докторантури в умовах воєнного стану	
Лебедєва Ю.В.	220
Підготовка докторів філософії з соціальної роботи	
Левченко Н.В.	222
Напрями вдосконалення підготовки фахівців у закладах вищої освіти як чинник кадрової безпеки України у сучасних умовах війни	
Левченко О.М., В'юник О.В.	224
Новинні канали як база для вибору фактичного матеріалу для філологічних досліджень в умовах війни сьогодення (для підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів, третій рівень освіти в Україні)	
Леміш Н.Є.	227
Особливості освітньо-наукової програми для третього рівня вищої освіти за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» у Дніпровському державному медичному університеті	
Лехан В.М.	230
Формування хореографічної науки в Україні в умовах сьогодення як повноправної галузі в науковому осередку	
Літовченко О.А.	232
Використання потенціалу філософії в процесі формування методологічної культури здобувачів вищої освіти	
Логвиненко В.М.	236

2. Додаток 10 до наказу Міністерства освіти і науки України 26.05.2014 № 642 Паспорт наукової спеціальності 17.00.08 «Хореографічне мистецтво»: Про затвердження рішень Атестаційної колегії Міністерства щодо діяльності спеціалізованих вчених рад від 16 травня 2014 року НАКАЗ 26.05. 2014 № 642 / Міністерство освіти і науки в Україні. URL: <https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/atestaciya-kadriv-vishoyi-kvalifikaciyi/informaciya-shodo-zasidan-ta-rishen-atestacijnoyi-kolegii> (дата звернення 05.07.2022)

3. Історія Кафедри режисури та хореографії. Офіційний сайт факультету культури і мистецтв Львівського національного університету імені Івана Франка. URL: <https://kultart.lnu.edu.ua/department/rezhysuryta-khoreohrafi> (дата звернення 18.07.2022).

4. Плахотнюк О.А. Проблематика формування науково-понятійного апарату хореографічного мистецтва. *Художні практики та мистецька освіта у просторі культурного простору сучасності*: матеріали IV Всеукр. Наук.-практ. Конф., (Полтава, 29–31 березня 2017 р.). Полтава : Видавництво «Симон», 2017. С. 27–32.

5. Презентація ОНП (phd) 024 «Хореографія», 025 «Музичне мистецтво». Youtube канал Олександр Плахотнюк. URL: <https://www.youtube.com/watch?V=arsjngeyd4s> (дата звернення 19.07.2022)

6. Чепалов О. І. Хореологія : статті та лекції. Київ: Ліра-К, 2020. 228 с.

ВИКОРИСТАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ФІЛОСОФІЇ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ МЕТОДОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Логвиненко В.М.

*кандидат філософських наук, доцент,
доцент кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
м. Львів, Україна*

Освітній процес у вищій школі передбачає набуття здобувачами навиків науково-дослідної роботи. Найбільшою мірою ця вимога стосується тих, хто навчається на третьому, освітньо-науковому рівні. Майбутні доктори філософії покликані проводити власні наукові дослідження та створювати нові цілісні знання. Для цього їм необхідно оволодіти методологією наукової діяльності та набути методологічну

культуру, яка є невід'ємною рисою сучасного науковця. Методологічна культура передбачає здатність до критичного аналізу власної наукової діяльності, наукового обґрунтування, осмислення, творчого використання існуючих концепцій, підходів, методів пізнання та ін. [4]. Як зазначає А. Бержанір, розвиток цілісного наукового світогляду, інтенсифікація та вдосконалення наукової діяльності можливі лише за умови використання світоглядних та методологічних принципів розроблених філософією [1]. Також слід зауважити, що з-поміж широкої предметної сфери філософії, що відображає відношення людини до світу, вагоме місце посідають проблеми пізнання та отримання нових знань. Саме тому, сприяти формуванню методологічної культури здобувачів наукового ступеня «доктор філософії», покликані освітні компоненти такі як «Філософія», «Філософія науки», «Філософія науки та інновацій», тощо. Власне філософія осмислює науку як духовно-практичний феномен, розкриває логіку формування та розвитку наукового знання і методології. З позиції філософії методологія розглядається в широкій площині і трактується як невід'ємна частина сучасної культури. Осягнення здобувачами основ методології на засадах філософського підходу дає глибинне та цілісне уявлення про неї. Методологія передбачає синтез філософських, загальнонаукових і конкретно наукових підходів та є результатом їх специфічного поширення на визначений процес пошуку нового знання. Розуміння особливостей загальнофілософського рівня методології допомагає зорієнтуватися у фундаментальних теоріях та ідеях різних галузей знань, принципах об'єктивного розвитку та єдності теоретичного знання і практичної діяльності. Загальнонауковий рівень, передбачаючи комплексність, системність, цілісність дослідження, створює можливість авторського визначення структури і логіки дослідження та проектування перспектив розвитку його об'єкта та предмета за допомогою реалізації суб'єктно-діяльнісного підходу. Конкретно науковий рівень, являючи собою сукупність методів та принципів, процедур, що використовуються в певній науковій галузі, забезпечує проектування організаційно-методичних стратегій дослідження. Рівень методів дослідження розкриває методологічні новації сучасності, що полягає, передусім, в поєднанні відомих методів, їх трансформації, а також у застосуванні синергетики як методу пояснення самоорганізації відкритих систем [2; 3].

Отже, розгляд в межах освітнього компонента «Філософія» тем пов'язаних з проблемами наукового знання, світогляду, рівнів та методів наукових досліджень, понятійного апарату методології науки, сучасних методологічних концепцій, наукових традицій, революцій, перспектив розвитку науки та етичних проблем наукового дослідження сприятиме

формуванню методологічної культури здобувачів наукового ступеня «доктор філософії».

Література:

1. Бержанір А. Формування філософсько-методологічної культури майбутніх докторів філософії. *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2021, 2 (7). С. 299-308.

2. Васянович Г. П. Методологічні контексти педагогічної науки на сучасному етапі її розвитку. Вибрані твори: у 7 т. Т. 7. Збірник наукових праць. Львів: Норма, 2015. С. 164-186.

3. Васянович Г., Логвиненко В. Соціальна робота: методологічні аспекти дослідження. *Соціальна робота: становлення, перспективи, розвиток*: матер. IV Міжнар. наук.– практ. конф., 24-25 травня 2018 р. [за заг. ред.: Кривачук Л. Ф., Нагірняка М. Я.]. Львів: СПОЛОМ, 2018. С. 151–162.

4. Ничкало Н. Г. Методологічна культура в науковому зростанні педагога-дослідника. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми* : зб. наук. пр. Київ – Вінниця : ТОВ «Планер», 2016. Вип. 44. С. 22–29

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У АСПИРАНТІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Ложачевська О.М.

*доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри менеджменту
Національний транспортний університет
м. Київ, Україна*

В останні часи відбулися суттєві зміни в полі освіти. У 2017 році в Законі України «Про освіту» в статті 42 було вперше введено поняття «академічної доброчесності», що передбачає використання та ведення наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Стрімкий розвиток інформаційних технологій, впровадження нових алгоритмів навчання сьогодні реалізують формування культури академічної доброчесності та етичні питання академічних стосунків. Забезпечення якості освіти в Україні можливе лише за умови ґрунтовної